

og som var sammensat af meget kyndige Mænd paa disse Omraader, baade praktiske og theoretiske Landmænd. Den har taget det Spørgsmaal under Overveielse, hvad der fra Lovgivningsmagtens Side kan gøres til at støtte og ophjælpe Landbruget. Den har gennemgaaet hele vor økonomiske Lovgivning og søger at besvare dette Spørgsmaal. I Spidsen for dens Betænkning og for det Resultat, den igjennem sine Overveielser er kommen til, staar dette, at Landbruget hjælpes bedst ved at gøre de nødvendige Næringsmidler billige. Landbruget bruger nemlig en saa aldeles overveieende Del af Arbeidskraften her til Lands, at det at gjøre Næringsmidlerne dyrere vil komme til at virke tilbage paa Landbruget derved, at Arbeidet bliver dyrere, og enhver Landmand veed, at det, der egentlig sluger Udgifterne, er den alt mere og mere kostbare Arbeidskraft. Jeg tror derfor, at denne Kommission har set fuldstændig rigtig, at den naturlige Vej til at støtte vort Agerbrug er at gjøre de nødvendige Næringsmidler saa billige som mulig, altsaa at lette Afgifterne paa de Forbrugsartikler, som Enhver maa bruge og da navnlig Arbejderne. Men endvidere tror jeg, at man vil komme til at gjøre Landbruget en Bjørnetjeneste ved at afskjære Forbruget af Kunstsmør. Den Virkning, som det allerede har haft sin Del i, nemlig Tilvæxten af vor Udførsel, vil jo vitterlig kunne voxe ganske overordentlig. Derjom vi kom dertil, at der her hjemme i Landet væsentlig brugtes i det daglige Forbrug Kunstsmør eller Margarine, vilde vi have hele vor Produktion af Smør til vor Naadighed til Udførsel. Jeg tror, at Landet vilde tjene derpaa, og først og fremmest vilde Landmanden tjene derpaa, navnlig da saalænge, indtil det udenlandske Marked var mere end fyldestgjort med vor Tilførsel. Der kan komme et Tidspunkt, hvor det Maal er naaet, altsaa, at det engelske Marked ikke kan optage mere af det gjorte Tilbud. Men ogsaa i det Tilfælde vil man se, at man i Tilvirkningen af Margarine har en Vej, hvor igjennem vi ville kunne aabne nye Afsetningskilder for vor Smørproduktion. Thi det er jo saa, og vil vistnok blive det mere og mere, forsaavidt det ikke bliver forbudt, at der til Fremstillingen af Margarine anvendes Smør og det af de fineste Varer. Der vil altsaa være en Form, hvorunder Landbruget kan finde Afsetning for sit ægte Smør, naar Efterspørgslen efter ublandet Natursmør maatte komme til at standse eller blive mindre, og det er vel ikke saa usandsynligt, at det Tidspunkt ligger nærmere end de fleste tro, naar man ser den forbausende Tilvæxt af

Tilbud fra dansk Side paa det engelske Marked! Naar man har set, at Forbruget af Smør i England er aftaget samtidig med, at Forbruget af Margarine er tiltaget efter en ganske uhyre Maalestok, ligger det ikke fjernt at se, at det Tidspunkt nærmere sig, da der vil være Brug for at kunne afsætte vort Smør delvis under Form af Margarine til det engelske Marked og til andre Markeder. Og endelig til Syvende og Sidst tilbyder Margarinefabrikationen Landbruget selv at anvende de Stoffer, som for en stor Del ellers gaa bort som Affald, navnlig da Talg, som utvivlsomt ikke bliver benyttet eller udnyttet i den Grad og efter den Maalestok, som den burde og kunde gennem denne Fabrikation.

Naar jeg altsaa anser det for givet, at denne Bestræbelse efter at forbyde eller hindre Margarine tilvirkningen og Forbruget af Margarine her i Landet, ikke alene vil skade Forbrugerne i en meget væsentlig Grad og ramme dem haardt, men tillige ogsaa komme til at skade Landbruget selv, som tror at finde Beskyttelse under saadanne Bestemmelser, saa er det min Opfattelse, at det Samme naturligtvis i forholdvis mindre Grad, men i og for sig principielt det Samme, vil blive naaet ved Forbud ad Omveie. Jeg skal her strax dvæle ved de to mest brændende Bestemmelser i Lovforslaget, dem, som have størst Interesse, nemlig de meget omtalte §§ 6 og 7. Jeg kan ikke se rettere, end at man ved Vedtagelsen af disse vil komme i høiere eller mindre Grad — naturligtvis i mindre Grad, jo mere disse Paragrafers Indhold bliver endret og svækket — til at arbejde hen til det samme efter min Forrening forværrelige Maal at hæmme Tilvirkningen og Forbruget af Margarine her i Landet. Med Hensyn til § 6, som gaar ud paa at forbyde Blanding af Smør og Margarine, da er jeg aldeles overbevist om, at den aldeles overveieende Stemning her i Salen vil være mod noget Saadant. Jeg stoler paa, at den danske Rigsdag, ikke endnu i alt Fald, vil være saaledes forgjort, at den vil række sin Haand til Lovbestemmelser, der befale at gjøre en god Vare slattere af Hensyn til en Konkurrence, som man frygter. Et Stridt hen paa den Vej vil jeg anse for at være saa fordærveligt, at jeg er fuldt betrygget imod, at noget Sligt vil blive vedtaget i den danske Rigsdag. Det er en Opfindelse, jeg tror, vi skulle overlade til det reaktionære Parti i Tyskland, som i den Henseende delvis har sat sin Mening igjennem, og det saa meget mere, som de Herrer let ville se, at Forbud mod Blanding, § 6 i Lovforslaget, ikke har spillet eller kan spille nogen Rolle